

Forum for
Natur og
Friluftsliv
Buskerud

Flå kommune

11.09.15

postmottak@flaa.kommune.no

Høringsuttalelse til Flå kommune i anledning «OFFENTLIG ETTERSYN – KOMMUNEPLANENS AREALDEL FLÅ KOMMUNE»

Innledning

Vi viser til «Offentlig høring: forslag til kommuneplanens arealdel for Flå kommune» og vil herved benytte denne muligheten til å komme med vårt høringssvar.

Vi har i denne omgang konsentrert oss om å komme med et høringssvar angående det innkommende forslaget om utbygging av et stort hytteområde rundt Turufjell – Veneli - Vassfaret (innspill 6.1 og 6.2)

Sammendrag/konklusjon

Den planlagte utbyggingen vil ha svært negativ effekt på sammenhengende uberørte områder med skog, myr og gammel fjell/myr-furuskog og være til stor skade for områdets flora og fauna. Denne fragmenteringen vil også gjøre ubotelig skade på det store og nesten uberørte landskapet inn mot det sagnomsuste Vassfaret. Landskapskarakteren vil endres betraktelig og friluftslivet vil miste et av de siste «uberørte» områdene som gjenstår i Buskerud.

Dersom en viss utbygging mot formodning vil finne sted, vil FNF Buskerud på det sterkeste protestere mot A-3 (alpinbakken til Kristnatten) og hyttefeltene H-14, H-15, H-16, H-33, H-34, H-35 og H-36. Vi tar det som en selvfølge at alle områder som foreslås utbygd gjennomgår en grundig kartlegging slik at eventuell verneverdig natur kan identifiseres. Vi ber også om at friluftslivsverdiene i området kartlegges/verdisettes etter gjeldende statlig norm (*Miljødirektoratets veileder M98-2013- Kartlegging og verdsetting av friluftslivsområder*). Buskerud Fylkeskommune har startet dette arbeidet i fylket, og kommunene har hatt muligheten til å bli med.

Høringssvar

Utbygging er etter vårt synspunkt et omfattende og unødvendig inngrep i et flott tur- og naturområde. Fra Kristinatten kan man se utover store inngrepsfrie naturområder og bortsett fra en kraftledning i nord, er området fritt for inngrep. I luftlinje snakker vi om nesten ti kilometer med skog, myr, smådaler, fjellskog og fjell. Dette er et unikt stykke natur som sammen med Vassfaret utgjør en unik verdi for samfunnet og bør derfor bevares for fremtidige generasjoner. Dette underbygges av grunnlovens § 112 hvor det står nedfelt at «enhver har rett til et miljø som sikrer helsen, og til en natur der produksjonsevne og mangfold bevares. Naturens ressurser skal disponeres ut fra en langsiktig og allsidig betraktning som ivaretar denne rett også for etterslekten».

Friluftliv

Det planlagte utbyggingsområdet har stor betydning som friluftslivs- og rekreasjonsområde. Både stier og skiløyper er flittig brukt, samt at område er mye brukt til sanking av bær, sopp, vilt og fisk. Sammen med Vassfaret utgjør Turufjell-Veneli et stort areal av sammenhengende, uberørt og intakt natur, og er bakgrunnen for populariteten som friluftsområde. Ved utbygging vil kommersielle interesser få større betydning i området, og allemannsretten til fri bruk av naturen kan bli satt til side til fordel for de kommersielle interessene, noe som kan føre til konflikter mellom de ulike aktører. Dagens skiløyper er åpne for alle, og dette er ønskelig også i fremtiden. Ved videre utbygging i området vil naturopplevelsen svekkes, og tradisjonelt friluftsliv vil måtte vike for kommersielle interesser.

FNF Buskerud mener at konsekvensutredningen (KU) ikke tar innover seg det tapet utbyggingen vil være for friluftslivet og ber om at området og resten av kommunen kartlegges etter *Miljødirektoratets veileder M98-2013- Kartlegging og verdsetting av friluftslivsområder*. Dette arbeidet er startet opp av Buskerud Fylkeskommune og vi ber Flå kommune om å sikre gjennomføringen av dette.

Natur og landskap

Området innehar en særlig landskapsmessig karakter som gir assosiasjoner til urskog og mystikk og størrelse på arealet forsterker denne følelsen. Vi kan ikke se at det finnes lignende områder i tilsvarende størrelse og naturtype som er gjenværende i østlandsområdet. Noe vi mener taler for at naturmangfoldlovens §10 om samlet belastning bør komme til anvendelse her da hytteutbyggingene i østlandsområdet må ses samlet som det store og massive inngrepet og belastningen det er på fjellskogområdene. Betydelige INON-områder vil i tillegg gå tapt dersom utbyggingen gjennomføres. Vi savner også en grundigere avklaring i KU angående vurderingen av naturmangfoldlovens §8-12. Vi vil hevde at på nåværende tidspunkt er kunnskapsgrunnlaget (§8) ikke tilstrekkelig, noe som utdypes nærmere i høringsvaret under.

Vi vil også hevde at utbyggingene er i strid med de føringer som er gitt i - Stortingsmelding nr. 21 (2004-2005)

«Utbygging bør ikke skje i følgende områder: - Store sammenhengende områder uten større tekniske inngrep, i stor grad fjellområder/snauffjell». Og videre: «Leveområder for villrein og andre sårbare eller truede arter, randsoner inn mot leveområdene og viktige viltkorridorer».»

Hoveddelen av den foreslåtte utbyggingen ligger opp mot snauffjellet, i det som må kalles «fjellområder», til tross for at store deler karakteriseres av gammel fjellfuruskog.

I tidligere nevnte stortingsmelding er følgende nedfelt:

«Utbygging bør ikke skje i følgende områder: - Nærområder til nasjonalparker eller landskapsvernområder der hyttebygging vil gi press mot sårbare naturverdier»

Verdiene i et verneområde svekkes ikke straks man er utenfor grensen av området. Vernehensynet tilsier at man bør opprettholde en randsoner til eksisterende verneområder der man er forsiktig med nye inngrep. I tillegg må også disse randsonerområdene vurderes/kartlegges for eventuelle verneverdier. Vi har mistanke om at hele det foreslåtte utbyggingsområdet kan inneholde viktige verneverdier. Vi har også opplysninger om at det opprinnelige verneforslaget, og det midlertidige verneforslaget (ca.1970) for Vassfaret, strakte seg inn i det området som i dag foreslås utbygget.

Kunnskapsgrunnlaget om biologisk mangfold er i denne saken svært mangelfull og kun basert på kartdata. Dette kan medføre at viktige naturverdier og biologisk mangfold i området vil bli sterkt påvirket av utbyggingsplanene. En grundigkartlegging må foretas før en eventuell avgjørelse om utbygging kan tas.

Viktige biotoper er registrert i området, slik som gammel fjell- og myrfuruskog, snøleier, rabber og diverse høy-alpine biotoper (Fremstad, E. 1997). Disse biotopene har et bestemt biologisk mangfold, og særlig fuglelivet vil bli sterkt berørt av en eventuell utbygging.

Skogsfugl er avhengig av gammel skog med tilgang til randsoner som åpne myrområder hvor leiking kan foregå. En kraftig nedgang i skogsfuglbestanden de siste årene gir områder med rike skogsfuglbiotoper stor bevaringsverdi. Ved utbygging vil disse biotopene fragmenteres og skogsfuglen vil måtte vandre over større avstander for å finne mat, make og oppholdsområder.

Våtmarker er rike naturtyper med en variert flora og et yrende dyreliv, og mange rødlistearter er knyttet til våtmarker, i tillegg til at de står for økosystemtjenester som flomdemper karbonlager. Myrene i området er av såkalt ombrotrof myr, som har lite tilført næring (Fremstad, E. 1997). Myrene kjennetegnes av arter som multe og diverse torvmosearter. Området har også kantsoner med sumpskog (Fremstad, E. 1997). Disse sonene ligger gjerne ned mot myrene eller vannkilder i området, og domineres generelt av gamle furutrær. Sumpskog med furu som dominerende treslag er sjelden i Norge, og en kartlegging av det biologiske mangfoldet bør foretas.

Snøleiebiotoper, skyggeområder der snøen ligger til lang ut på seinsommeren, har en spesiell botanisk diversitet med svært tilpassede og sjeldne arter. Artsdiversiteten varierer i takt med næringstilførselen i området, og det er forventet mange forskjellige typer snøleier i området. Dette er lokale plantesamfunn som blir sterkt påvirket ved utbygging. Mange av disse planteartene er avhengig av korte avstander mellom hver egnede snøleiebiotop for suksessfull forplantning, og ved økt fragmentering vil plantesamfunnet kollapse på grunn av manglende rekrutering. Høy-alpine soner og rabber har et rikt mikroliv av lav, sopp og insekter. Rabbevegetasjon er en vegetasjonstype som bærer preg av manglende eller lite snødekke gjennom vinteren (Fremstad, E. 1997). Artene er tilpasset store variasjoner i temperatur, vind og tørke. Disse plantesamfunnene preges av svært tilpassede arter av mose og lav. Det finnes forskjellige typer rabber i området, og mangelfull kartlegging kan føre til tap av biologisk mangfold. En nærmere kartlegging av floraen i området bør utføres.

Gammelskog som biotop er sjelden vare i norsk natur, og i dette området er det lokalisert flere områder med gamle furutrær og områder med urskogspeg. Disse områdene kan med tiden bli viktige biotoper for flere rødlistede urskogsarter, om de ikke allerede er det. Uten kartlegging vil dette ikke bli avdekket, og viktig biologisk mangfold kan gå tapt.

Det er av hytteiere og turgåere observert en mulig hekking av fiskeørn i området sør og sørøst for Veslefjell. Det er stor fare for at denne hekkingen vil forsvinne ved utbygging i området. Fiskeørnen er relativt sjelden i Norge, og er totalfredet og i kategori NT (nær truet) i Rødlista. Hekkingen/reir er ikke bekreftet, men bør undersøkes nærmere i en kartlegging av området.

Det er tamreindrift i området, noe som kan bli sterkt påvirket av støy og menneskelig forstyrrelser både under og etter utbygging. Aktuelle primærnæring må også være med i verdisettingen av området.

Omfang

Vi støtter at ved en eventuell utbygging må det legges til grunne en reguleringsplan. Etter vår mening må en reguleringsplan inneholde en samlet vurdering for både innspill 6.1 og 6.2. Det må i tillegg kreves omfattende kartlegg av området slik vi ovenfor har argumentert for.

For å hindre de største negative konsekvensene, samt fragmentering, vil man ved en eventuell utbygging oppnå en gevinst for natur- og friluftsliv ved å ta ut følgende områder: A-3 (alpinbakken til Kristinatten) og hyttefeltene H-14, H-15, H-16, H-33, H-34, H-35 og H-36. Vi vil allikevel påpeke at selv ved å ta ut disse områdene er inngrepet stort og omfattende og vil ødelegge et uerstattelig stykke villmark.

Referanser:

Fremstad, E. 1997. Vegetasjonstyper i Norge. –NINA, Temahefte 12:1-279.

Hefte Ringerike 2012, Hvorfor ble Vassfaret og Vidalen vernet, http://www.heftet-ringerike.com/images/PDF_hefter/fulle_hefter/2012.pdf

Forum for Natur og Friluftsliv(FNF) Buskerud

Thomas André T. Sveri
Koordinator

Forum For Natur og Friluftsliv Buskerud

Nedre Storgate 10, 3015 Drammen

Post: c/o DNT Drammen og Omegn, Postboks 305, Bragernes 3001 Drammen

Telefon: 97722812 E-post: buskerud@fnf-nett.no

www.fnf-nett.no/buskerud

Forum for natur og friluftsliv i Buskerud (FNF-B) er et samarbeidsforum mellom 10 natur- og friluftslivsorganisasjoner i Buskerud. Formålet med FNF-B er å styrke organisasjonenes arbeid med å ivareta natur- og friluftslivsinteressene i aktuelle saker innenfor Buskerud.